

naar det er paa den Maade, naar der ikke er mere Alvor i jeres Resignation og Spar-sommelighed, ville vi ikke være med, saa ville vi ogsaa have Lov til at sprede Kultur i vort Folk paa den Maade, vi nu mene, det er godt og gavnligt. Vi ere derfor fuldt berettigede til nu at tage en anden Stilling til disse Spørgsmaal end den, vi tog ved Finanslovens anden Behandling. Denne anden Stilling er alene fremkaldt ved, at de Herrer ere komne frem med Forslag som det nævnte om Militær-musikken.

Jeg skal saa blot gøre et Par Bemærkninger om vort Ændringsforslag om de 200,000 Kr. til Driftslaan. Den ærede Landbrugsminister og den ærede Ordfører vare enige om at sige, at det er meget betænkeligt, Tiden er ikke til at give Laan. Nej, det er sandt, efter at de Herrer have ødslet Landets Penge bort paa en saadan Maade, som de have gjort, efter at de Herrer ved deres letsindige Finanspolitik have bragt vort Land i en saadan Finansnød, som det er i for Øjeblikket, ved jeg meget godt, at det er vanskeligt for Statskassen at yde et Laan paa 200,000 Kr., men der er dog andet, der skal leve og trives i dette Land end Militærvæsenet, og jeg synes, at et Krav som dette er berettiget og beskedent og koster i Virkeligheden uhyre lidt for Staten. Det drejer sig for Staten kun om at yde et Bidrag paa 2,000 Kr. aarlig. En Sum af 200,000 Kr., hvorpaa der tabes 1 pCt., det er i Virkeligheden kun 2,000 Kr., og naar man herved er i Stand til at hjælpe overordentlig mange Mænd, som sidde haardt i det, kæmpe haardt for at naa frem, synes jeg, man ikke skulde betænke sig paa det. Jeg anser et Drifts-laan for at være langt bedre end en Præmie. Præmierne kunne i Regelen kun blive smaa Beløb, og de gives til dem, som ere komne over Vanskelighederne, have faaet deres Jord i Kultur, medens Drifts-laanene skulde gives til dem, som endnu kæmpe med Vanskelighederne, som ere paa Vej til at naa frem, og som trænge til dette lille Tilskud paa 200—300 Kr. for muligvis derved at naa frem til at faa deres Huslodder i Kultur. Jeg siger, at Pengene gøre langt mere Nytte der end andetsteds, og jeg skulde f. Eks. ikke have det mindste imod, at det Indtægtstab, Staten lider ved at give de 200,000 Kr. i Laan, altsaa et Indtægtstab paa 2,000 Kr., blev taget fra de 90,000 Kr., der nu gives til Præmier og Rejser, saa at det Beløb blev sat ned til 88,000 Kr. Saa led Staten intet som helst Tab, og man vilde alligevel være i Stand til

virksomt at hjælpe en Mængde af de Folk, der nu kæmpe haardt, gerne ville frem, men mangle Midler dertil.

Landbrugsministeren (Anders Nielsen):

Jeg forstod det ærede Medlems Bemærkning om Hedeselskabets Materiel og dets eventuelle Udbydelse til Licitation mere som en Henstilling end som et Spørgsmaal, og det er vist ogsaa rigtigt at opfatte det paa den Maade. Jeg berørte ikke Henstillingen, men jeg skal sige til det ærede Medlem paa den nu givne Anledning, at jeg skal have min Opmærksomhed henvendt paa denne Sag. Er der noget at vinde økonomisk derved, nærer jeg ikke Tvivl om, at Hedeselskabet vil finde det rigtigt at anvende denne Fremgangsmaade.

At sætte Drifts-laan i Stedet for Præmier er noget, som ikke kan lade sig opføre, man kan ikke foretrække Drifts-laan for Præmier, thi saa kommer man til kun at yde Drifts-laan til Folk, som ere de fremmest blandt Husmændene, og Laanene skulde vel ydes til dem, der trænge uden Hensyn til, om de have haft Lejlighed til at vise, at de ere særlig dygtige, som altsaa ikke have haft Lejlighed til at konkurrere om Præmier. Laan og Præmier ere to forskellige Ting, som ikke kunne sammenstilles. Men det ærede Medlem synes at give Udtryk for en Tanke, jeg ikke er uenig med ham i: at Præmiesystemet er noget, som man maaske successivt kunde forlade. Jeg tror nok, det kan siges, at Præmiesystemet er et System, der hører en tidligere Tid til, hvor det var naturligt, og hvor det var overordentlig nyttigt, men det turde være Overvejelse værd, om man skal blive ved at opretholde det i den hittidige Udstrækning. Jeg tager det ærede Medlems Ytring om at skifte om fra Præmier til Drifts-laan, hvilket i øvrigt ikke kan lade sig gøre, som en Erkendelse af, at Præmiesystemet er noget, man maaske kunde forberede sig paa at komme bort fra.

Saa er der det ærede Medlems Billede med Stæren og Graaspurven. Det ærede Medlem vilde nu sige, at jeg havde gjort en „smagfuld” — selvfølgelig smagfuld i Gaaseøjne — Anvendelse af dette Billede. Nej, det er ikke Tilfældet. Jeg har gjort det ærede Medlem opmærksom paa, hvorledes hans Billede ret belyst saa ud, det er det hele, jeg har gjort, og jeg har spurgt det ærede Medlem, om han ønskede Billedets Anvendelse opretholdt. Nu forstod jeg det ærede Medlem saaledes, at det, der er Hoved-motivet i det Billede, som det ærede Medlem